

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I STOPNIA

IM. STANISŁAWA MONIUSZKI

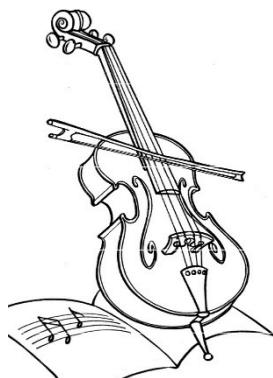
W RACIBORZU

WYMAGANIA EDUKACYJNE

PRZEDMIOT GŁÓWNY

WIOŁONCZELA

Pierwszy etap edukacyjny

CYKL SZEŚCIOLETNI

PIERWSZA KLASA

(1 i 1/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo)

- **Zagadnienia techniczne i wiadomości teoretyczne:**

- dobór instrumentu o odpowiedniej dla ucznia wielkości, zaopatrzonego w czysto brzmiące struny oraz właściwej długości smyczka
- zapoznanie ze składowymi częściami wiolonczeli i smyczka
- prawidłowa postawa przy grze, trzymanie instrumentu i smyczka
- prowadzenie smyczka po strunach
- działanie palców lewej ręki
- aplikatura w I pozycji, nazwy dźwięków
- system notacji muzycznej, pięciolinia, linie dodane, klucz basowy, nuty i pauzy
- zasadnicze oznaczenia dynamiki i tempa
- oznaczenia kierunku smyczka, oznaczenie legato
- zaznajomienie ucznia z szerokim układem w I pozycji
- wartości rytmiczne: ćwierćnuty, półnuty, całe nuty, półnuty z kropką, ósemki, ćwierćnuty z kropką, odpowiednie pauzy
- artykulacja non legato, legato po 2,3,4 dźwięki
- dynamika w granicach piano – mezzoforte
- tempo umiarkowane i wolne
- dźwięk czysty i płynny
- właściwy podział smyczka

DRUGA KLASA

(1 i 1/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- artykulacja: gra dolna i górną połową smyczka, gra całym smyczkiem, detache, staccato, portato, legato – po 2, 3, 4 dźwięki w tempie umiarkowanym ze zmianą strun
- rytmika: wartości nut i pauz

- dynamika: w granicach piano – forte
- pozycje: I pozycja – układ szeroki, półpozycja

TRZECIA KLASA

(1 i 1/3 jednostki lekcyjnej tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- pozycje: IV pozycja – gra w pozycji i ze zmianą pozycji
- artykulacja: detache, staccato, portato, legato – do 8 dźwięków
- dwudźwięki: łatwe dwudźwięki – tercja, seksta
- dynamika – w granicach pp – f oraz crescendo i decrescendo
- rytmika: synkopa ćwierćnutowa i ósemkowa
- wstępna nauka wibracji

CZWARTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- pozycje: II i III – gra w pozycji i ze zmianą pozycji
- artykulacja: doskonalenie detache, portato w różnych częściach smyczka, legato
- dwudźwięki: tercje, seksty – techniką przygotowawczą
- dynamika – kształtowanie dźwięku pod względem barwy i nasilenia w granicach pianissimo – forte
- nauka wibracji
- arpeggio na trzech i czterech strunach w tempie umiarkowanym
- klucz tenorowy
- technika kciuka – ćwiczenia wprowadzające (według uznania nauczyciela)
- rytmika: rytm punktowny
- ozdobniki: przednutka długa i krótka, mordent
- gamy i pasaże do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch oktaw z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji, w tempie umiarkowanym szybkim, odpowiednie pasaże

PIĄTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- pozycje V, VI, VII – gra w pozycjach i ze zmianami pozycji, doskonalenie techniki kciuka
- artykulacja: doskonalenie detache, portato, legato na różnych strunach, zapoznanie ucznia z techniką smyczka skaczącego – spiccato
- dwudźwięki: tercje, seksty – na długich dźwiękach
- dynamika – kształtowanie dźwięku pod względem barwy i nasilenia w granicach pianissimo – forte
- doskonalenie wibracji
- klucz tenorowy
- ozdobniki: przednutka długa i krótka, mordent, tryl, obiegnik
- akordy: łatwiejsze akordy trzygłosowe
- gamy i pasaże do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch oktaw z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji, w tempie umiarkowanym szybkim, odpowiednie pasaże

SZÓSTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- doskonalenie łącheń wszystkich pozycji (I – VII), doskonalenie grania pozycji kciukowej
- artykulacja: doskonalenie detache, portato, legato, spiccato, na różnych strunach
- dwudźwięki: tercje, seksty – na długich dźwiękach
- klucz tenorowy
- ozdobniki: przednutka długa i krótka, mordent, tryl, obiegnik
- gamy durowe i mollowe do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch, trzech oktaw z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji, odpowiednie pasaże

CYKL CZTEROLETNI

PIERWSZA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zagadnienia techniczne i wiadomości teoretyczne:**

- dobór instrumentu o odpowiedniej dla ucznia wielkości, zaopatrzonego w czysto brzmiące struny oraz właściwej długości smyczka
- zapoznanie ze składowymi częściami wiolonczeli i smyczka
- prawidłowa postawa przy grze, trzymanie instrumentu i smyczka
- prowadzenie smyczka po strunach
- oznaczenia kierunku smyczka
- działanie palców lewej ręki
- aplikatura w I pozycji, nazwy dźwięków
- system notacji muzycznej, pięciolinia, linie dodane, klucz basowy, nuty i pauzy
- zasadnicze oznaczenia dynamiki i tempa
- oznaczenia kierunku smyczka, oznaczenie legato
- zaznajomienie ucznia z szerokim układem w I pozycji
- artykulacja: gra dolną i górną połową smyczka, gra całym smyczkiem, detache, staccato, legato – po 2,3,4 dźwięki w tempie umiarkowanym, ze zmianą strun
- rytmika: wartości nut i pauz – ćwierćnuta, półnuta, cała nuta, półnuta z kropką, ósemka, ćwierćnuta z kropką i ósemka, szesnastki, triole
- dynamika: w granicach piano – mezzoforte
- pozycje: I pozycja – układ wąski i szeroki, półpozycja, I pozycja podwyższona, gra w pozycji i ze zmianą pozycji

DRUGA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- artykulacja: doskonalenie detache w różnych częściach smyczka, legato – po 4-8 szesnastek w tempie umiarkowanym
- arpeggio na trzech i czterech strunach legato w tempie umiarkowanym

- rytmika: synkopowa ćwierćnotowa i ósemkowa, rytm punktowany
- dynamika: kształtowanie dźwięku w granicach pianissimo – forte oraz crescendo i decrescendo
- pozycje: II, III, IV pozycja, gra w pozycjach i ze zmianami pozycji
- łatwe dwudźwięki: tercje, seksty
- gamy do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch oktaw z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji, w tempie umiarkowanym, odpowiednie pasaże

TRZECIA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- artykulacje: doskonalenie detache, portato legato – na różnych strunach, zapoznanie ucznia z techniką smyczka skaczącego – spiccato
- pozycje: V, VI, VII – gra w pozycjach i ze zmianami pozycji, technika kciuka – ćwiczenia wprowadzające
- dwudźwięki: tercje, seksty – technika przygotowawcza
- akordy: łatwiejsze akordy trzygłosowe
- klucz tenorowy
- nauka wibracji
- ozdobniki: przednutka długa i krótka, mordent, obiegnik tryl
- dynamika: w granicach pianissimo – forte , crescendo, decrescendo w grze legato, kształtowanie dźwięku pod względem barwy i nasilenia
- do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch oktaw z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji, w tempie umiarkowanym szybkim, odpowiednie pasaże

CZWARTA KLASA

(2 jednostki lekcyjne tygodniowo)

- **Zadania techniczne i wiadomości teoretyczne**

- doskonalenie łączy wszystkich pozycji (I – VII), doskonalenie grania pozycji kciukowej
- artykulacja: doskonalenie detache, portato, legato, spiccato, na różnych strunach, ze zmianami pozycji

- dwudźwięki: tercje, seksty – na długich dźwiękach
- klucz tenorowy
- ozdobniki: przednutka długa i krótka, mordent, tryl, obiegniki
- gamy durowe i mollowe do trzech znaków przykluczowych w obrębie dwóch, trzech oktaf z zastosowaniem różnych rodzajów artykulacji, odpowiednie pasaże

Klasa I C6

Uczeń bierze udział w popisach klasowych a także w koncercie klas pierwszych w pierwszym i drugim półroczu. Ocenę wystawia nauczyciel.

Klasa II C6

I półrocze – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- 2 utwory dowolne z akompaniamentem lub Sonatina / Concertino (część lub fragment) i utwór dowolny

II półrocze – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- 2 utwory dowolne z akompaniamentem lub Sonatina / Concertino (część lub fragment) i utwór dowolny

Klasa III C6

I półrocze – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II półrocze – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa IV C6

I półrocze – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II półrocze – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa V C6

I półrocze – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II półrocze – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa VI C6

I półrocze – przesłuchania śródroczne

- Etiuda
- 2 kontrastujące części Sonaty / 1cz. Koncertu
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II półrocze – egzamin końcowy

- 2 Etiudy z różnorodnymi problemami (można grać z nut)
- 2 kontrastujące części Sonaty
- 1 cz. Koncertu
- Utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa I C4

Uczeń bierze udział w popisach klasowych a także w koncercie klas pierwszych w pierwszym i drugim półroczu. Ocenę wystawia nauczyciel.

Klasa II C4

I półrocze – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- Sonatina / Concertino (część lub fragment)
- utwór dowolny z akompaniamentem

II półrocze – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- Sonatina / Concertino (część lub fragment)
- utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa III C4

I półrocze – przesłuchania śródroczne

- Etiuda z nut
- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II półrocze – egzamin promocyjny

- Etiuda z nut
- Sonatina / Koncertino/ Sonata / Koncert (1 cz.)
- Utwór dowolny z akompaniamentem

Klasa IV C6

I semestr – przesłuchania śródroczne

- Etiuda
- 2 kontrastujące części Sonaty / 1cz. Koncertu
- Utwór dowolny z akompaniamentem

II semestr – egzamin końcowy

- 2 Etiudy z różnorodnymi problemami (można grać z nut)
- 2 kontrastujące części Sonaty

- 1 cz. Koncertu
- Utwór dowolny z akompaniamentem

W ciągu roku szkolnego uczeń w każdym półroczu bierze udział w popisach klasowych.

W danym roku szkolnym uczeń bierze udział w zorganizowanym przez kierownika sekcji zmaganiach technicznych (gamy, trójdźwięki).

W klasach II – VI C-6 oraz II – IV C-4 z instrumentu głównego śródroczną ocenę ustala nauczyciel instrumentu głównego podczas przesłuchań śródrocznych, zaś roczną ocenę klasyfikacyjną ustala komisja w trybie egzaminu promocyjnego lub końcowego.

Przesłuchania śródroczne oraz egzamin promocyjny i końcowy przeprowadza się w formie praktycznej.

Terminy przesłuchań śródrocznych oraz egzaminów promocyjnych i końcowych wyznacza dyrektor szkoły.